

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת בראשית

אור

סוד חיי הנישואין נשמה אחת:

בראשית פרשת בראשית פרק א פסוק כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: (לא) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת-בְּלֵאֲשֵׁר עָשָׂה וְהִנְחִיטוֹב מְאֹד וַיְחִי-עִרְבַּ וַיְחִי-בְקָר יוֹם הַשְּׁשִׁי: פֶּרֶק ב פסוק יח) וַיֹּאמֶר יְקַן אֱלֹהִים לֹא-טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה-לּוֹ עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ: (ב) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים שְׁמֹת לְכַל-הַבְּהֵמָה וְלָעוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְל הַיָּם וְלָאָדָם לֹא-מִצָּא עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ: (כא) וַיִּפֹּל יְקַן אֱלֹהִים | תַּרְדֵּמָה עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעָתָיו וַיִּסְגֶּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה: (כב) וַיִּבֶן יְקַן אֱלֹהִים | אֶת-הַצֵּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִזַּרְעוֹ לְאִשָּׁה וַיִּבְנֶה אֵלֵי הָאָדָם: (כג) וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַצֵּלַע עִצְמִי וְבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לָקַחְתִּיזֹאת: (כד) עַל-יִבְן יַעֲזִב-אִישׁ וְאֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד:

שאלות

א) ויש לשאול מתחילה מה סכר הקב"ה שברא את האדם זכר ונקבה כגוף אחד הרי ברור לכל אדם שאי אפשר לחיות כגוף אחד כאשר הצרכים של כל אחד שונים כגון אחד עייף ואחד ערני או אחד עיזוב ואחד שמח אחד אוהב חריף ואחד אוהב מתוק אחד רוצה לטייל והשני לא וכדומא, וכי הקב"ה אדם הוא וינחם ולא חשב על כך הרי מהנדס ומתכנן יותר גדול מבורא העולם שיצר את האדם בחכמה ועד ימינו אותה יצירה שברא לפני חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש שנים עדיין עדכני להיום אחרי כל המחקר והמדע והטכנולוגיה? ב) והשאלה יותר קשה לפי המבואר בזוהר בפרשת פנחס דף רלט ע"א רבי יהודה פתח ואמר (קהלת ג) ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף ומפניו אין לגרע וגו'. ומבאר שכוונת שלמה המלך מלמדנו בחוכמתו שכל בריאת השם יתברך היא מושלמת ואין צורך בדרוג ושינוי עד סוף הדורות, בשונה מאומן אנושי שתמיד צריך לתקן ולשנות ולשדרג את יצירתו, וכמו שכתוב בתורה (בראשית א) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. ואם כן כיצד לאחר מכן נכתב לא טוב היות האדם לבדו? ג) מה גם שבכל הבריאה לא מצינו שהחליף או שינה דבר וכל הבריאה מבוססת על זכר ונקבה כמו שכתוב בזוהר בראשית פרשת ויצא דף קנז ע"ב אמר רבי יוסי אין שום דבר בעולם שלא נברא זכר ונקבה וכל מה שיש ביבשה יש בים. ולדוגמה בכעלי היים מתחילה בראם בשני גופים נפרדים מתוך הבנת המציאות שלא שייך שיהיו כגוף אחד וכן בצומח והדומם הלא דבר הוא? ד) עוד יש לשאול מה כוונת התורה והיו לבשר אחד ותולה הדבר ביצירה שכתוב על כן וכו' והיו לבשר אחד, ועיין בפרש"י והרמב"ן?

סיפור:

נפתח בסיפור מרתק התרחש בבית הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי זצ"ל לבחור מסויים הוצעה בת פלונית והשדכן סיכם עם שני הצדדים על פגישה בינתיים הגיע לבחור הצעה נוספת יותר טובה ולכן התקשר אל השדכן שידחה את הפגישה שכבר נקבעה עם הבחור בא לשאול אם עשה כשורה והשכתי לו אמר הגר"ח שלא יפה עשה שכיון שכבר נקבעה פגישה והיא המתינה לו היה לו להיפגש עימה ואחר כך לומר שאינו מעוניין להמשיך שמע הבחור את דבריו של הגר"ח ואמר הקב"ה כבר שילם לי על כך זמן קצר לפני הפגישה התקשרה המשודכת השנייה והודיעה שיש לה הצעה אחרת ואין ביכולתה להיפגש עימי היום הבחור קלט ככל הנראה את הרמז הכלכלך שקוף שנתנו לו מהשמים והבין שכאשר עשה כן עשו לו וכשם שהוא ציער את המשודכת הראשונה כך עשתה לו השנייה ושאל את הגר"ח מה לעשות עתה הגר"ח יעץ לו לחזור אל הראשונה ולאחר זמן קצר נגמר שם השידוך למול ולברכה [טובך יביעו]. ללמדנו שהזיווג מהשמים.

מציאות חיי הנישואין בימינו:

כאשר נתבונן במתחולל בתקופתנו בחיי הנישואין לצערנו לפי הסטטיסטיקה כמעט המישים אחוז מהמתחתנים מתגרשים ולא מחזיקים מעמד בחיי הנישואין, או חייהם צולעים ומושכים עד שנשבר להם, כמו שמספרים על אדם אחד שהגיע ממורמר ליועץ נישואין ומספר שהוא סובל מאשתו, עד שהם חיים ביחד כמו זוג יונים. והיועץ פותח כנגדו זוג עיניים גדולות, עד שהבעל מסביר, פעם אשתי עפה מהחלון, ופעם אני עף מהדלת. וזה דרך משל שפירשו. שאנחנו רבים פעם אשתי עוזבת את הבית והזורת לבית הוריה, ופעם אני עוזב את הבית והולך לחברים. ולצערנו יש היום יותר מקרים של גירושין ובעיות של שלום בית, מאשר בדורות קודמים. וכל זה היות ולוקחים את חיי הנישואין כבחירה עצמית מתוך אהבה ואינם מאמינים כי מן השמים אשה לאיש ומחוסר ידיעה במהות חיי הנישואין והזיווג של האדם, ולזאת עולה על ליבם שאולי יש בחירה אחרת יותר טובה ושם ימצא את האושר, אולם כאשר נתבונן ביסוד הבריאה כפי תורתנו הקדושה ישכיל האדם להבין אחרת את כל מושג הזיווג והבית היהודי ברוח התורה וידע להתמודד ולהעפיל לפסגת האושר כדלקמן.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

משבע הבריאה נוצר בבריאת העולם:

אחר הדברים האלה נראה לבאר בהקדם דברי הגמרא במסכת כתובות דף ח ע"א רב יהודה מקשה כתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, וכתוב זכר ונקבה בראם, הא כיצד? בתחלה עלה במחשבה לבראות שנים, ולבסוף נברא אחד. בפשטות נראה כאילו היית הרטה ושינוי תכנית בריאת האדם, והרי זה לא יתכן לומר כדברי שלמה המלך? ועוד מה הכוונה ולבסוף נברא אחד הרי בסוף הפריד האשה לגוף נפרד? והנראה בס"ד שחם מלומר שהקב"ה התחרט ושינה את תכנון בריאת האדם, שהרי העיד בסיום הבריאה וירא שכל מה שעשה טוב מאוד בשיא השלימות שאין יותר ממנו כאשר הבאנו בשם הזוהר, וכמו שאנחנו מברכים אשר יצר את האדם בחכמה, ומאז בריאת העולם ועד ימינו ועד סוף הבריאה ללא שום שינוי ואין צורך בשדרוג או שינוי וכדברי שלמה המלך הנזכר, כמסופר על מרן הרב ש"ך זצ"ל אשר פעם נצרך לבקר את ידידו שאושפז עקב התקף לב והלך לבקרו, כמובן שבהגיע הרב לבית חולים הדבר גרם להתרגשות גדולה וכל הצוות כולל הפרופסור של מחלקת לב שהיה אחד המומחים הגדולים בעולם בלב, ובאותו מעמד פנה הרב ש"ך לפרופסור שהוא רוצה לשאול אותו שאלה שזמן רב חושב עליה, ושאל אותו לאחר שעברו מאז בריאת העולם המשת אלפים ושבע מאות שנים ויותר מה דעתו על בריאת הלב של האדם לאור כל המחקרים והניסיון האם היה אפשר לשדרג את לב האדם באיזה פעולה בכדי למנוע מהלות לב, הפרופסור היה המום מהשאלה שלא חשב עליה ולאחר שתיקה ממושכת השיב כבוד הרב לדעתי לאור כל הניסיון שלי ומידע בכל מחקרי העולם על הלב לא יכול להיות יותר מושלם מצורת לב האדם, אמר לו הרב תחשוב מה הפירוש אשר יצר את האדם בחכמה שאותו לב שנוצר לפני אלפי שנים כגודל אגרוף האדם משובלל ואינו נצרך לשום שינוי ושדרוג עד ימינו, כך היא כל בריאת הקב"ה וק"ו התורה שזה שיא השלימות. ולזאת אין ספק שבריאת זכר ונקבה בגוף אחד ולאחר מכן עשה ניתוח והפריד הנקבה מהזכר הוא חלק מתהליך שלימות הבריאה ולא הרטה או שינוי תכנית, וזו בעצם כוונת הגמרא שעלה במחשבה לעשותם שני גופים בכדי שיתאפשר חיי נישואין תקינים אולם בפועל ברא אותם בגוף אחד בתחילה כמו שנבאר.

דברי הזוהר על בריאת האדם שני חלקי נשמה:

ונקדים את דברי הזוהר בראשית (דף צא ע"ב) 1. אמר רבי יצחק, הקדוש ברוך הוא אומר בת פלוני לפלוני. היות וכל נשמה עשויה מזכר ונקבה ונמסרים למלאך וכזמן שיוורת לעולם אותה נשמה מתפצלת לשניים זכר ונקבה הזכר במקום אחד והנקבה במקום אחר וכשמגיע זמן הזיווג רק השם יתברך שיודע את שורש נשמתן מחבר אותם שני חלקים ומתחברים לגוף ונשמה אחת. וההסבר לזה כתוב בזוהר חדש פרשת כי תבוא דף צח ע"ב בגלל חטא אדם הראשון אינם יורדים זוגות ביחד אלא מופרדים ולעיתים מחברן ביחד, ולזאת הזוהר דברים (דף רצו ע"א) קורא לזכר או נקבה לבד פלגא דגופא ורק ביחד נקראים גוף שלם.

כיצד יכולים להתחבר למרות הפרדתן:

אלא שעלינו להבין מאחר והזכר והנקבה גדלו והתחנכו כל אחד בהוואי אחר הרי שאחר כך לכל אחד יש הנהגות שונות ותכונות שונות ומאכלים שונים ובפרט כאשר הם מעדות שונות כל זה מקשה על חיבור ושיוודך הזיווגים ומאוד קשה להתחבר ולהתרגל אחד לשני ולהכיל את הרגליו ורצונותיו של השני וכיצד אפשר לבנות בית בהרמוניה משותפת באהבה. התשובה לכך לשם כך הקב"ה הקדים תרופה למכה וברא את הזכר והנקבה בגוף אחד ביצירת האדם ורק אחר כך הפריד אותם, בכדי שיהיה נמוע בתכונות הטבעיות של האדם את כוח החיבור, ובלעדי שהיה כך בריאת האדם זכר ונקבה בגוף אחד לא היה מתאפשר לחבר בין הזכר לנקבה מאחר ונולדו במקומות שונים כנזכר, כך שתהליך שלימות בריאת האדם בהכרח לעבור את התהליך של יחד ורק אחר כך להפריד שעל ידי נוצר הכוח בטבע הבריאה להתחבר. ובסיעתא דשמיא לאחר עשרות שנים שכך הייתי דורש מצאתי את שאהבה נפשי אשר זכיתי לכוון לקדמונים 2. כך כתב בספר בעלי הנפש לראב"ד בהקדמתו שבלעדי שנברא האדם בתחילה בגוף אחד לא היה אפשר להתחבר הזכר והנקבה כמו שאר בעלי חיים שנוצרו בנפרד ולכן לא שייך חיבור. והוסיף על כך האלשיך כיון שכל הנשמות עד סוף הדורות היו כלולות בגוף של אדם הראשון כך שהמציאות והטבע שנוצר באדם הראשון מוטבע בכל הנשמות ולכן שייך החיבור בין זכר לנקבה. ובזה יובן היטב לשון הפסוק על כן וכו' ודבק באשתו והיו לבשר אחד, ביאור הדברים מאחר ונוצרו בגוף אחד ורק אחר כך הפרידם לכן כאשר זוכה לזיווג יש בהם את הכוח להתחבר ולהיות לבשר אחד.

לחיות כזוג יונים:

ובזה נבין היטב את דברי הגמרא במסכת עירובין דף ק ע"ב אמר רבי יוחנן אילמלא לא ניתנה תורה היינו למידין צניעות מחתול, וגול מנמלה, ועריות מיונה. וכו'. ופרש"י ועריות מיונה, שאינו נזקק אלא לבת זוגו. ללמדנו שהמושג של זוג יונים שבו אנחנו מבטאים זוגיות מוצלחת מפני החיבור בין בני הזוג כמו תכונת היונים אשר היונה מטילה שני ביצים זכר ונקבה והם חיים יחד בזוגיות עד סוף ימיהם ואינם מתחברים כלל עם אחרים, מעין שמצינו אצל הבל וקין שנולדו עם תאוות שלהם

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

היו לנשים, כמבואר במדרש אגדה בראשית פרק ד פסוק ב ותוסף ללדת. התוספת גדול מן העיקר, שעם קין לא נולדה אלא תאומה אחת, ועם הבל נולדו שתי תאומות, כי הזכיר בו שני אתין, ולכך נקרא הבל שנולד להבל שלא היה לו זרע: וכמו כן אצל שבטי ישראל כמבואר בפסיקתא זוטרתיא (לקח טוב) בראשית (פרשת וישלח) פרק לה פסוק יז ויהי בהקשותה בלדתה וגו' כי גם זה לך בן. אמר אבא חלבו בר קרייה תאומה יתירה נולדה עם בנימין, שכל השבטים נולדה תאומה עמהם, וכאן תאומה יתירה, לכך נאמר גם זה: כך כל זוג צריך להגיע לחיבור מושלם לכל החיים כוונת יונים. כמו שמסופר על הגרש"ז אויירבך זצ"ל שכאשר עמד להספיד את אשתו אמר בנוהג שבעולם הדרך לבקש מחילה וסליחה מהנפטר, אבל אצלנו אין על מה לבקש מחילה וסליחה כי אף פעם בחיים לא היה דבר שצריך לבקש עליו סליחה ממש זוג יונים.

יסוד זה מתבאר גם בעניין כיבוד אב ואם:

הנה מבואר במסכת סוטה דף מט ע"א 3. שפעם אחת רב הונא מצא תמר מיוחד שיש לו ריה טוב וכאשר נכנס בנו רבה אמר לאביו שהוא מריח את התמר המיוחד שמה אביו שיש לו כזה חוש ריח וזה סימן על טהרתו לכן נתן לו את התמר, בנתיים הגיע הנכד בנו של רבה ואז נתן את התמר לנכד, אמר לו רב הונא לבנו אני ויתרתי בגלל טהרתך אבל אני רואה שאתה מעדיף את בנך מאביך, ומכאן האמרה שהאבא אוהב את בנו והבן אוהב את בנו. מכאן נלמדה האמירה אב אחד יכול לפרנס עשרה בנים ואילו עשרה בנים אינם יכולים לטפל באב אחד, בהיות שאהבת האב לבן הרבה יותר מאהבת הבן לאביו כאשר העיר רב הונא לבנו מפני הכוח שהוטבע בכריאה כאשר נבאר. וכך כתב הש"ח שער האותיות אות דל"ת דרך ארץ. שמעתי אומרים דרך הליצה, כשבא יעקב למצרים, הוא וביתו לסמוך על שלחן בנו הצדיק, שהיה מכלכל את כולם, אמר 'אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך' (בראשית מו, ל), כלומר, הוא בעיני קשה כמות, שהוכרתי לבא לראותך. אמרו במשל הדיוט, אב אחד מפרנס עשרה בניו באהבה וברצון, ועשרה בנים לא מפרנסים באהבה וברצון אב אחד שלהם. על כן שום אב חכם לא יגרום בעצמו לבא לידי מדה זו ברעות נפשית, אם לא אם מה' היתה זאת, אז די לצרה בשעתה, הרחמן יציל עכ"ל.

מדוע עשרה בנים אין יכולים לטפל באב אחד:

אך עלינו להבין מדוע הדבר כך הרי יכולות של עשרה בנים הרבה יותר מאביהם? אולם לפי יסוד הנזכר הרי כל כוחות הטבע בכל הנשמות שבעולם נוצרו בכריאת אדם וחיה ואי אפשר לחדש או לשנות דבר מהכוח שהוטבע בכריאה, ולזאת כיון שאדם הראשון יציר כפיו של הקב"ה לא שייך אצלו תכונת הענקה ונתינה לאביו, אולם ממנו התחיל התולדות בכריאה ונולדו ילדים והוטבע בכריאה למען קיום העולם בכדי שיהיה פריה ורבייה בעולם ולא ימנעו מפני הקושי נטע את הכוח של נתינה והענקה של אב לבנו, וזה הוטבע בכריאה עד סוף הדורות. ואכן מובן בזה למה התורה מצוה לכבד אב ואם ולא לכבד הילדים, היות ואהבת הילדים הקב"ה מטביע לצורך קיום הכריאה ואילו כיבוד אב שאין תלוי בו קיום העולם לזאת יש מצוה גדולה ואכן זה קשה מאוד אך למרות זאת אשרי הזוכה בזה, והובא בספרים מעשיות רבות גם בתקפתנו עד כמה אדם שזוכה להתגבר ולהתאמץ לטפל בהוריו לעת זקנה זוכה להינצל מכל מיני מחלות והטרדות ובזכות זמן וכסף היות והמקבל עליו עול תורה פורקים מעליו עול דרך ארץ.

טענת משה האנכי הריתי :

ואכן כתב יסוד זה הכתב והקבלה 4. במדבר פרשת בהעלותך פרק יא פסוק יב האנכי הריתי אם אנכי ילידתיהו. משמע מדברי משה אם היו ילדיו היה יכול לפרנסם. והוסיף על כך האמרי אמת בגלל שבכוחות הטבע האבא מתמסר מעל כוחו. נמצינו למדים מדברי משה רבנו שהמוליד נטוע בו כוח של נתינה ונשיאה בעול וכל שלא ילדו אין בו את הכוח להעניק ולהתמסר כאב לבן היות ואין את הכוח הזה בכריאה, ובהכרח בגלל שכל הכריאה יונקת את הכוח והטבע מכריאת אדם וחיה שבהן היו כל נשמות העולם ומהם התחילה הילודה בעולם ולצורך קיום העולם להפרות ולהרבות נטע בו הקב"ה את הכוח לשאת בעול גידול בניו, אולם את הכוח להעניק לאבא לא נטע בו מאחר והן יצורי כפיו של הקב"ה ומעם הדבר כי לא נצרך הדבר לקיום העולם, אך נצטוונו על כך משום הכרת הטוב ומתן שכרה בצידה אריכות ימים וברכה והצלחה.

מעשה שהיה עם האדמו"ר מגור:

כתב בשו"ת יד אפרים סימן יח על האדמו"ר מגור רבי אברהם מרדכי זצ"ל, באה פעם אשה בקובלנא על בעלה שמזניה את מלאכתו ופרנסתו. הצדיק הזמין את בעלה והטיף לו מוסר, הלה הצטדק שאכן אמנם הוא עובד ועל ילדיו להסתפק כמה שהוא מרויח. ענה לו האדמו"ר בתורה מוצאים אנו במשה רבינו שבא להתאונן לפני הקדוש ברוך הוא "האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו מאין לי בשר לתת לכל העם". המלים "אם אנכי ילדתיהו", הן לכאורה מיותרות, כי אף אם ילד אותם מה עליו לעשות אם אין לו בשר? אלא סיים האדמו"ר, מכאן אנו למדים שלאב ממש אין כל תירוץ "מאין לי בשר",

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

אב שהשי"ת זיכהו בבנים, עליו לעבוד ולהתאמץ לכלכל אותם בכבוד ולספק להם כל צרכיהם. הבעל הבטיח לשמוע בקול האדמו"ר ומאז שרר שלום ושובע בבית.

שמה תשמח רעים אהובים:

אחר הדברים האלה יובן היטב נוסח ברכת שבע ברכות שמה תשמח רעים אהובים כשמוחך יצירך בגן עדן מקדם. ויש לשאול א. על כפל הלשון רעים אהובים שניהם לשון אהבה? ב. ועוד מדוע אהובים ולא אוהבים? ג. האיחול שתהיה השמחה כאדם הראשון מניין לנו לדעת איך היה מאחר ואין שום עד לדבר בעת ההיא? אולם לדברנו התבאר שאצל אדם הראשון והוה אשר הם היו היצירה הראשונה ובהם כלולות כל הנשמות והם המודל לחיי אישות וזוגיות אשר עברו את התהליך שנבראו בגוף אחד ולאחר מכן ניתוח והפרדה לשניים ובהם הוטבע הכוח כבריאה של איחוד וחיבור בין הזכר והנקבה, וכאשר אמר אדם הראשון לזאת יקרא אשה כי עצם מעצמי ובשר מבשרי על כן והיו לבשר אחד, היות וזה המתכון ליצירת חיבור אהבה ואהבה שלום ורעות, כך שאצל אדם הראשון מאחר וידע והבין שהאשה למרות שהיא בגוף נפרד אך היא עצם מעצמותיו ובשר מבשרו כמו יד ימין ויד שמאל של האדם שמה שכואב לאחד מהן מכאיב גם לשני, לכן אין שום דבר שיעיב על השמחה והאהבה בניהם, ולזאת אנחנו מברכים כל זוג אשר האהבה והחיבור עובר תהליך בהדרגה ומתחיל את ההיכרות בהיסוסים וספקות אם זו המתאימה לו והוא לשון רעים שאותה ידיות ואהבה באותו שלב היא רעועה, אך מאחלים להגיע לדרגה של אהובים ולא אוהבים, פירושו של דבר אוהב זה אנכיות המתייחס למה שהוא אוהב, אלא לאהובים שפירושו להיות אוהב על השני בזה שחושב תמיד מה טוב או מה מצער את השני בהיות והוא חלק מגופו כאדם הראשון, ובזה זוכים לשמחה האמיתית והמושלמת שמסתלקים מליבו כל הספקות והמחשבות שיש אפשרות לבחירה אחרת כי הזיווג מהשמים והיא חצי גופו ונשמתו. כמו שכתב מוסר פרק כד הכלל העולה שהכל תלוי בו שאיש ואשה יהיו בלב אחד בתכלית קשר אהבה כשלחבת קשורה בגחלת דבגוף אחד חשבינן איש ואשה כדכתיב והיו לבשר אחד וגברא בלא איתתא פלג גופא כארוז"ל (זהר ח"ג פ"א ע"ב). ובהיותם בשר אחד נגע לא יקרב באהלים והכנים הנולדים כלם כרורים כלם צדיקים.

מעשה עם הרב לוי:

כמוספר על הגר"י לוי שהלך פעם לרופא עם אשתו בעכבות שכאב לה הרגל בהגיעם לרופא ושאל מה הבעיה אמר הרב לוי כואב לנו הרגל, שאלו הרופא האם לשניכם יש כאבים ברגל והשיב רק ברגל של אשתו, אם כן מדוע הנך אומר כואב לנו, השיבו כי כאשר כואב לאשתי כואב גם לי.

מוסר השכל:

עלה בידנו להחכים להבין ולהשכיל את סוד בריאת האדם וזיווגו אשר הקב"ה יצר את האדם בחכמה בכדי להטביע את כוח החיבור בין הזכר לנקבה והם נשמה אחת שנשלמת רק כאשר נושא אשה ובלעדי זה נחשב לחצי גוף וחצי נשמה והקב"ה שיודע היכן נמצאים שני חלקי הנשמה הוא המזווג אותם, וכאשר האדם חי מתוך אמונה והכנה את חי הנישואין ברוח התורה הרי זה נוסך על האדם את הכוחות להתעלות מעל כל הקשים והניסיונות ומתמודד עם הכל בחכמה ובתבונה ואינו פוזל למקום אחר למצוא את האושר כי זיווגו הוא החלק השני של גופו ונשמתו ולא דבר אחר מאחר וכל זיווג אינו אלא מהשמים, ועל ידי זה זוכים שהשכינה שורה בניהם והופכים לבשר אחד ואהובים זה לזה כתכלית הבריאה וחיים באושר ועושר בשמחה ובששון וטוב לכב כל הימים.

מקורות:

1. נקדים את דברי הוזהר בראשית דף צא ע"ב] אמר רבי יצחק, הקדוש ברוך הוא אומר בת פלוני לפלוני. וכו' בפעם ההיא שהקדוש ברוך הוא מוציא נשמות לעולם, כל אותן הרוחות והנשמות, פלן פלולות זכר ונקבה שמתבררות יחד. ונקשרות בידי אותו הממנה השליח שנתמנה על הריגות בני האדם, ושמו לילה. ובפעם שיוצרות ונקשרות בידי, נפרדות, ולפעמים זה מקדים לפני זה, ומוריד אותם בכני האדם. ובשמיניע זמן זיווגם, הקדוש ברוך הוא שומע אותן הרוחות והנשמות מחבר אותן בבראשונה ומקריז עליהם. ובשמתחברים, נעשים גוף אחד ונשמה אחת, ימין ושמאל פראוי ע"כ. מבואר שהזכר והנקבה הם שני חלקי נשמה אחת והשלימות של הנשמה רק בחיבורן כאשר מתחברים.

עוד כתוב בזהר חדש פרשת כי תבוא דף צח ע"ב ומפרי העין אשר בתוך הגן (בראשית ג) זהו מקום שרוחות בני האדם גנוזות, וזה המקום שנקרא אוצר הנשמות. והוא אצל הקדוש ברוך הוא, ואמר להם: אל תשתדלו לדעת איך הרוחות נפרדות מהזיווג הנכבד שלי. ועל זה שנינו, (ויקרא יב) אשה כי תזרע (וילדה זכר בתוב, ולא בולל) זכר ונקבה כפי דרכי העולם, שאין מתחברים כמו שייצאו מלמעלה זוגות זוגות. משום שאדם הראשון זיווגו הטאו לפני הקדוש ברוך הוא, ועל כן נפרדים כשייצאים מלמעלה, עד שיהי רצון מלפני הקדוש ברוך הוא. אם אדם זכה נותן לו זיווג ע"כ. הראת לדעת כי לידת הזכר והנקבה כל אחד במקום אחר נעשה בגלל החטא ורק הקב"ה שיודע מתכונן יחד, ולזאת הוזהר קורא לזכר או נקבה לבד פלגא דגופא ורק ביחד נקראים גוף שלם כמבואר בזהר דברים דף רצו ע"א ועוד.

2. כן נראה בנות האבן עזרא שכתב וז"ל ומעם והיו לבשר אחד. שיתדבקו וישוּבו כמו שהיו עכ"ל: ויותר מפורש מצאתי בספר בעלי הנפש לראב"ד בהקדמתו אשר הקשה ותיירץ כנ"ל באריכות ואעתיק חלק מדבריו וז"ל ומה נפלאו מעשה הבורא ומי יבין סודם, כי כל הנבראים נבראו זכר ונקבה, והאדם נברא אחד ואחר כך ברא לו מומנו עזר כנגדו. מי יוכל לעמוד על עומק נפלאותיו להגיע אל תכלית חכמת מעשיו, אך כי האדם צריך לחשוב בלדות תבונתו ובמיעוט שכלו כי כל מעשה האלהים אשר עשה בחכמה ובתבונה וברעת עשה את הכל. ואומר אני בקלות שכלי כי לטובת האדם

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ולנהנתנו בראו האל אחד, כי אילו נבראו זכר ונקבה מן האדמה כאשר נבראו שאר כל הנבראים היתה האשה אצל האדם ככהמה הנקבה אצל הזכר שאינה מקבלת עליה שולטנות הזכר ולא עומדת אצלו לשמושו, אף כי זה הומף מלפני זה וזה מלפני זה, זה בועט בזה וזה בזה, ואיש לדרכו יפנו. גם אינם מיוחדים זה לזה לפי שתחלתם זה נברא בפני עצמו וזה נברא בפני עצמו עכ"ל. והביא דבריו הטוב בהקדמתו לאבן העזר עיי"ש. ועוד יותר מבואר ברד"ק פרשת בראשית פ"ב פסוק כד וז"ל והיו לבשר אחד – כלומר בשר אחד וגוף אחד כי האשה הראשונה נבראה מהאיש מעצמו ומבשרו והנה היו לבשר אחד, וכן יהיו דבקים לעולם זה בזה כבשר אחד ומשניהם יתקיים המין עכ"ל. ועוד יותר הוסיף האלשיך פרשת בראשית פרק ב פסוק כד וז"ל על כן יעזב איש כו' ודבק באשתו, כלומר כי יחס זה לכל סתם איש ואשה שבעולם, וזהו יעזב כו'. והוא כי הנה אדם כל נשמות הבאות לעולם נכללו בו והיו בו בכה, כמו שאמרו ז"ל בשמות רבה (מ ג, אבות דרבי נתן לא ג) על פסוק (איוב לח) איפה היית ביסודי ארץ. ועל דרך זה בהנה בת זוג נשמות הנשים. ועל ידי כן בהכלל הנה באדם נכללות כל נפש איש בבת זוגו. וזהו אומרו על כן ששמתני הנה באדם, לא בלבד ימשך אחדות לך לבדך, כי אם גם לכל איש עם אשתו כי יש להם קשר בנפשותם גם מאז, ואינו חסר להם כי אם מה שגם כן והיו לבשר אחד, וזהו והיו כו'. או שיעור הענין, תדע למה עשה יתברך הנה מאדם ולא מעפרו, מפני שעל כן יעזב איש כו' ודבק באשתו, מה שאין כן אם היתה מעפר, שלא יהיה להם דבקות כמדובר למעלה עכ"ל: מתבאר היות וכל הנשמות כלולות באדם והנה הרי שכל מה שנעשה בהנה הוטבע בכריאה לכל הדורות ולכן הוצרך לעבור התהליך של חיבור והפרדה כי אחרת לא היה הכוח להתחבר.

3. הנה מבואר במסכת סוטה דף מט ע"א (הברותא) רב הונא אשכח תומרתא דחינוניתא, סוג של תמר מיוחד, שהיא שמינה ויש בה ריח טוב, שקלה כרכה כסודריה, אתא רבה בריה, אמר ליה לאביו, מורחינא ריחא דחינוניתא, אמר ליה, בני, טהרה יש בך שאתה מריח ריח הפירות, ולא בטל אצלך ריח הפירות מפני שהנגך נוהג במהרה ולכן יהבה ניהליה. אדהכי אתא אבא בריה של רבה בר רב הונא, שקלה רבה יהביה ניהליה, אמר ליה רב הונא לרבא בנו בני שמחת את ליבי במהרתך והקהיתיה את שיני, שהוכחת שאתה אוהב את בנגך יותר ממני, שלקחת ממני את התמרה כשנתתיה לך, ונתת לבנגך. היינו דאמרי אינשי, רחמי אהבתו דאבא אבני, רחמי דבני אבני דהוו ליה ע"כ.

4. הכתב והקבלה במדבר פרשת בהעלותך פרק יא פסוק יב האנכי הריתי אם אנכי ילדתיהו. כלומר אין ביכלתי להתנהג עמהם כהתנהגות האם עם בנה אשר הורתהו והולידתו, כי האם הוכן לה בטבעה למלאות בכל שעה תשוקת בנה וכו', ולי לא שמת היכולת הזאת בהנהגתי עליהם וכו': וכך ביאר האמרי אמת דברים פרשת דברים שנה לא ידועה. איתא בשפת אמת (ליקוטיוס פ' בהעלותך) על טענת משה רבינו ע"ה האנכי הריתי את כל העם וכו' וקשה לומר על משה רבינו שהיה מנהיג הדור שרק מפני שלא ילדם לא היה מוכן לשאתם? אולם הפי' הוא שמבע האדם הוא שהאב יכול לשאת את ילדיו אפילו מעבר לכוחותיו עכ"ל.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך.
הצבי מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

